

Een jeugdige Jan Koelewijn.

Ooggetuigeverslag over Kamp Amersfoort in oktober 1944

Dit verslag is overgenomen uit recent verkregen materiaal in de vorm van een met de hand geschreven brief van wijlen Jan Koelewijn, beter bekend als Jan van Niera.

Genoemde brief, samen met nog andere interessante zaken, zoals foto's, kaarten etc. heeft de Historische Vereniging kort geleden ontvangen van zijn zoon Dirk Koelewijn. Met zijn toestemming zal hier een aantal keren melding van worden gemaakt in ons blad. Opgemerkt wordt dat de brief waar nodig is gecorrigeerd naar de Nederlandse taal, zoals wij die nu spreken en schrijven.

Jan Koelewijn Dzn. werd te Bunschoten geboren op 2 juni 1906.

Na het behalen van de benodigde papieren werd hij als kwekeling aangesteld aan de Oude School in de Kerkstraat in Spakenburg. Vervolgens ging hij naar Weesp en daarna naar Putten, waar hij op 1 januari 1933 benoemd werd als hoofd van de Da Costaschool.

Na de Tweede Wereldoorlog was hij langdurig verbonden aan de Mulo-school te Spakenburg. Hij woonde eerst aan de Molenstraat in het huis waar nu slagerij Groen is gevestigd, later in de Dorpsstraat. Opgemerkt dient te worden dat deze brief pas jaren later is geschreven en wel in 1982.

In de nacht van 30 september op 1 oktober 1944 beschoten leden van de Puttense verzetsbeweging bij de Oldenallerbrug (ook wel "Poorterbrug" genoemd) tussen Putten en Nijkerk vanuit een hinderlaag een auto met daarin officieren van de Wehrmacht. Het is nog steeds onduidelijk waarom men deze verzetsdaad uitvoerde en in wiens opdracht. Bij het vuurgevecht kwamen een Duitse officier en een van de verzetsmensen (Slotboom) om het leven. Twee van

De ouders van Jan Koelewijn, Dirk Koelewijn (geb. 15-11-1875) en Reinira de Jong (geb. 19-11-1876), vanwee nr. 1993.

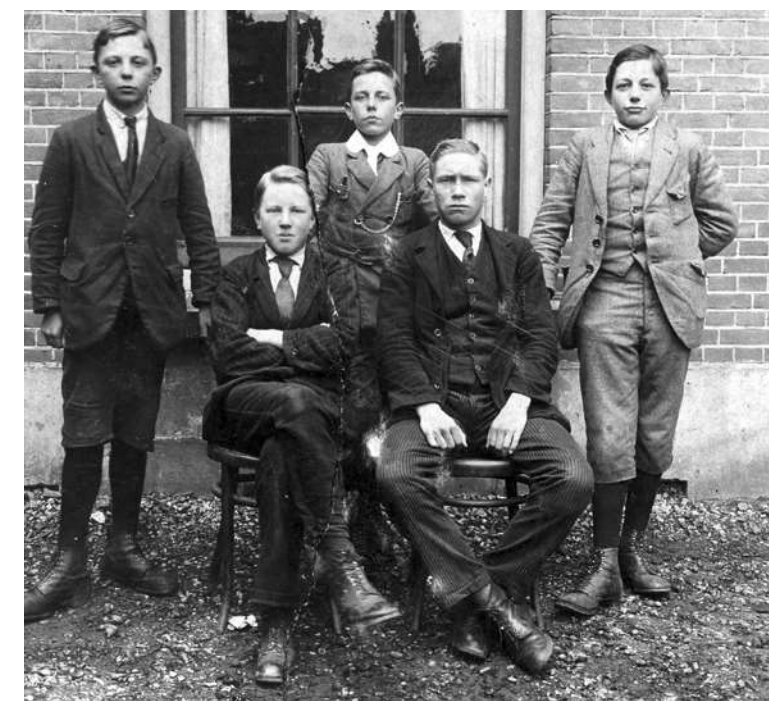

Het huis van de familie Koelewijn in Putten.

de inzittenden, korporaals, wisten te vluchten en een andere officier vluchtte zwaargewond naar een nabijgelegen boerderij, van waar hij de Duitsers inlichtte.

Op 1 en 2 oktober 1944 vond als vergeldingsactie in Putten de "razzia" plaats die een ramp heeft veroorzaakt onder de bevolking. Het was een ramp in materieel en sociaal opzicht, maar vooral in het familieleven van de Puttenaren, die jaren later nog steeds voelbaar was.

Koelewijn voornoemd, wilde nooit over die periode praten, omdat die voor de Putter bevolking zo'n vreselijk en dramatisch vervolg heeft gekregen. Typerend in de brief is bovendien dat hij enkele keren helemaal opnieuw begint. Dit tekent de moeite die de schrijver heeft gehad om er over te schrijven.

Jan Koelewijn als kwekeling (zittend links). Rechts van hem een andere Spakenburgse aspirant-onderwijzer, Gijs Duyst Hzn.

Opgemerkt dient te worden dat over de razzia zelf in Bun Historiaal van 2009 en 2010 een tweetal artikelen zijn verschenen van de hand van ons oud-redactielid Peter Koelewijn. Er kunnen dus enkele gedeelten tussen zitten, die reeds eerder zijn vermeld, maar daaraan is nauwelijks te ontkomen.

Nu volgt een gedeelte uit de brief, die Koelewijn schreef over deze gebeurtenissen aan ene mevrouw Bossers:

Gevangenneming en transport

Er was een jacht op de bevolking, zogenaamd op zoek naar de daders van de aanslag op enkele Duitse officieren bij de "Poorterbrug", in de nacht van 30 september op 1 oktober 1944, een jacht van 5 uur 's morgens tot 's middags 5 uur. (Ik viel na veel vluchtpogingen, 's middags om 5 minuten voor vijf in hun handen.) Na een martelen-